

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/56/2017
Identifikačné číslo spisu: 6112211346
Dátum vydania rozhodnutia: 27.03.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Beáta Miničová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:6112211346.1

UZNESENIE

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci zaniknutej obchodnej spoločnosti ENERGOVOD - Slovakia, a. s., so sídlom Sládkovičova 47, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 31 616 372, zapísanej v obchodnom registri OS Banská Bystrica, oddiel Sa, vložka č. 232/S, o návrhu spoločnosti ELTODO EG, a. s., so sídlom Novodvorská 1010/13, 142 01 Praha 4, Česká republika, IČO: 45 274 517, zastúpenej Advokátskou kanceláriou VIS LEGIS s. r. o., so sídlom Panenská 7, 811 03 Bratislava, IČO: 47 728 949, o nariadenie dodatočnej likvidácie, v konaní o dovolaní ELTODO EG, a. s., so sídlom Novodvorská 1010/13, 142 01 Praha 4, Česká republika, IČO: 45 274 517, proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 18. decembra 2014, č. k. 43Cob/320/2014-102, takto

rozhodol:

Dovolanie navrhovateľa o d m i e t a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica, uznesením zo dňa 28.10.2013, č. k. 65Cbr/45/2012-72, návrh navrhovateľa zamietol. Navrhovateľ, bývalý akcionár zaniknutej obchodnej spoločnosti ENERGOVOD - Slovakia, a. s., so sídlom Sládkovičova 47, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 31 616 372, sa podaným návrhom domáhal nariadenia dodatočnej likvidácie majetku zaniknutej spoločnosti, ktorá bola dňa 14.12.2011 vymazaná z obchodného registra. K vymazaniu došlo na základe rozhodnutia Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 23.06.2011, č. k. 26Cbr/3/2010-27, právoplatného dňa 24.10.2011, ktorým súd zrušil uvedenú spoločnosť bez likvidácie v zmysle § 68 ods. 6 písm. f) Obchodného zákonníka, pretože spoločnosť nesplnila povinnosť uložiť do zbierky listín individuálnu účtovnú závierku za najmenej dve účtovné obdobia nasledujúce po sebe. Navrhovateľ uviedol, že zaniknutá spoločnosť ENERGOVOD - Slovakia, a. s. bola v čase jej výmazu spoločníkom ďalšej obchodnej spoločnosti ENERGOKONZULT, s. r. o., so sídlom Sládkovičova 47, Banská Bystrica, IČO: 36 019 232 s obchodným podielom predstavujúcim peňažný vklad vo výške 132.773,- Eur, čo je približne 97% podiel na základnom imaní spoločnosti, preukázateľne teda vlastnila ďalší majetok. Spoločnosť ENERGOKONZULT, s. r. o. vlastní lukratívne nehnuteľnosti v širšom centre mesta Banská Bystrica, je

to podnikateľský subjekt stabilne dosahujúci zisk. Zaniknutá obchodná spoločnosť ENERGOVOD - Slovakia, a. s. podľa navrhovateľa vlastní majetok spočívajúci v majetkových hodnotách zodpovedajúcich nároku na vyplatenie vyrovnacieho podielu podľa § 61 ods. 2 Obchodného zákonníka, nakoľko v dôsledku zániku spoločnosti ENERGOVOD - Slovakia, a. s. došlo aj k zániku jej účasti spoločnosti ENERGOVOD - Slovakia, a. s. vzniklo podľa navrhovateľa právo na vyplatenie vyrovnacieho podielu. Navrhovateľ ďalej tvrdil, že zaniknutej obchodnej spoločnosti vzniklo aj právo na náhradu škody voči členom predstavenstva, pretože títo pri výkone svojej pôsobnosti štatutárneho orgánu preukázateľne porušili svoje zákonné povinnosti, keď v dôsledku nepredloženia riadnej individuálnej účtovnej závierky a mimoriadnej individuálnej účtovnej závierky na schválenie valnému zhromaždeniu a jej neuloženia do zbierky listín registrového súdu došlo k zrušeniu spoločnosti bez likvidácie. Navrhovateľ tvrdil, že týmto protiprávnym konaním vznikla akcionárom spoločnosti škoda spočívajúca predovšetkým v nemožnosti podieľať sa na podnikaní spoločnosti, jej zisku, resp. v prípade zrušenia spoločnosti s likvidáciou na likvidačnom zostatku.

2. Súd prvej inštancie sa oboznámil s registrovým spisom Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. Sro/4347/S, vedeného pre obchodnú spoločnosť ENERGOVOD - Slovakia, a. s. a okrem iného zistil, že v konaní sp. zn. 3Re/327/2012, bola dňa 22.05.2012, vykonaná zmena zápisov údajov o uvedenej obchodnej spoločnosti, spočívajúca okrem iného aj vo výmaze údajov o spoločníkovi ENERGOVOD - Slovakia, a. s., Banská Bystrica. Spoločenská zmluva ENERGOVOD - Slovakia, a. s. zo dňa 25. 11. 2009 v čl. 18 ods. 1 a 2 určuje, že spoločník alebo jeho právny nástupca, účasť ktorého počas trvania spoločnosti zanikla, s výnimkou prevodu obchodného podielu, pokiaľ sa jeho obchodný podiel stal voľným, má právo na vyplatenie vyrovnacieho podielu. Podľa čl. 16 ods. 1 spoločenskej zmluvy obchodný podiel spoločníka ENERGOVOD - Slovakia, a. s. bol o výške 2 %, obchodné podiely každého z ostatných spoločníkov vo výške po 24,5 %.

3. Prvoinštančný súd poukázal na § 61 ods. 1 a 2, § 75a, § 75 ods. 6 Obchodného zákonníka, ako aj § 2 ods. 2 vyhl. č. 562/2004 Z. z. o určení výšky výdavkov a odmeny za výkon funkcie likvidátora. Pokiaľ navrhovateľ tvrdil, že predmetom dodatočnej likvidácie má byť majetok zodpovedajúci výške škody spôsobenej neplnením zákonných povinností členov predstavenstva zaniknutej spoločnosti, súd skonštatoval, že navrhovateľ žiadnym relevantným spôsobom nepreukázal existenciu škody spôsobenej tvrdeným protiprávnym konaním štatutárneho orgánu zaniknutej spoločnosti, vo svojom návrhu túto škodu bližšie nešpecifikoval, ani jej výšku nevyčíslil. Podľa názoru súdu prvej inštancie dokazovanie existencie škody, jej výšky a príčinnej súvislosti medzi konaním štatutárneho orgánu spoločnosti a jej vznikom nemôže byť predmetom konania o nariadenie dodatočnej likvidácie. Rovnako tak v súvislosti s nárokom zaniknutej spoločnosti na vyplatenie vyrovnacieho podielu pri zániku jej účasti v spoločnosti ENERGOVOD - Slovakia, a. s. navrhovateľ nešpecifikoval výšku vyrovnacieho podielu, predloženie fotokópie účtovnej závierky uvedenej obchodnej spoločnosti za účtovné obdobie rokov 2009 a 2010 súd nepovažoval za postačujúce a už vôbec nemohol akceptovať tvrdenie, že spoločnosť ENERGOVOD - Slovakia, a. s. je vlastníkom nehnuteľností, pretože tieto nie sú vo vlastníctve zaniknutej spoločnosti ENERGOVOD - Slovakia, a. s., nemôžu teda tvoriť súčasť jej obchodného majetku a ani podliehať dodatočnej likvidácii. Súd ďalej vychádzal zo záveru, že pre nariadenie dodatočnej likvidácie nie je rozhodujúca len existencia akéhokoľvek majetku spoločnosti, dôležitá je aj jeho výška, ktorá by mala postačovať predovšetkým na odmenu likvidátora a jeho náklady v súvislosti s likvidáciou. V zmysle spoločenskej zmluvy obchodnej spoločnosti ENERGOVOD - Slovakia, a. s. sa výška vyrovnacieho podielu pri zániku účasti spoločníka za trvania spoločnosti určí podľa výšky obchodného podielu spoločníka, tento v prípade zaniknutej spoločnosti ENERGOVOD - Slovakia, a. s. predstavoval 2 %, bez uvedenia konkrétnej výšky vyrovnacieho podielu preto nie je možné jednoznačne určiť, či hodnota takto objaveného likvidačného majetku by postačovala na náklady likvidácie.

4. Súd prvej inštancie preto dospel k záveru, že navrhovateľ nepreukázal relevantné skutočnosti rozhodujúce pre nariadenie dodatočnej likvidácie a jeho návrh zamietol.

5. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, na odvolanie navrhovateľa, napadnutým

rozhodnutím zo dňa 18.12.2014, č. k. 43Cob/320/2014-102, uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil.

6. Odvolací súd v odôvodnení napadnutého uznesenia poukázal na § 75a Obchodného zákonníka a zdôraznil, že úprava tohto ustanovenia, bola zavedená s účinnosťou od 01.01.2002 zákonom č. 500/2001 Z. z., ktorým sa menil a dopĺňal Obchodný zákonník. Dodatočná likvidácia v zmysle citovanej úpravy prichádza do úvahy vtedy, keď sa objaví majetok patriaci spoločnosti, ktorá je už z obchodného registra vymazaná. Ako to vyplýva aj z dôvodovej správy k zák. č. 500/2001 Z. z. („Problematika raz likvidovaného majetku v sebe zahŕňa aj možnosť opomenutia alebo nezahrnutia majetku likvidátorom z neúmyselného dôvodu. Ak sa neskôr, t. j. po ukončení likvidácie a po výmaze spoločnosti objaví majetok, súd rozhoduje o dodatočnej likvidácii majetku, hoci už neexistujúcej spoločnosti“), spravidla pôjde o prípady, keď už majetok spoločnosti raz likvidovaný bol, avšak po ukončení likvidácie a vymazaní spoločnosti z obchodného registra bol objavený majetok, patriaci tejto spoločnosti. Samozrejme, nie je vylúčené, že sa objaví majetok aj takej obchodnej spoločnosti, ktorá bola vymazaná z obchodného registra bez toho, aby bola vykonaná likvidácia jej majetku. Musí sa však jednáť o majetok, ktorý bude môcť likvidátor, vymenovaný súdom podľa § 75a Obchodného zákonníka, speňažiť.

7. Odvolací súd súhlasil so súdom prvej inštancie, že navrhovateľ nepreukázal existenciu majetku patriaceho vymazanej obchodnej spoločnosti ENERGOVOD - Slovakia, a. s., ktorý by mohol byť v dodatočnej likvidácii likvidátorom speňažený. Navrhovateľom tvrdený nárok na vyrovnací podiel obchodnej spoločnosti ENERGOVOD - Slovakia, a. s., spoločníkom ktorej ENERGOVOD - Slovakia, a. s. bola až do zániku účasti spoločníka v spoločnosti (práve z dôvodu zrušenia bez likvidácie a vymazania z obchodného registra), za takýto majetok, podľa odvolacieho súdu považovať nie je možné. Obchodná spoločnosť ENERGOVOD - Slovakia, a. s., zanikla bez právneho nástupcu, v súčasnosti už takýto subjekt neexistuje (právne zanikol výmazom z obchodného registra dňa 14. 12. 2011), preto nie je možné dodatočne určovať a požadovať vyrovnací podiel tohto bývalého spoločníka v spoločnosti s ručením obmedzeným, ktorý ako pohľadávka v podstate nikdy reálne neexistoval. Odvolací súd zdôraznil, že účasť spoločníka v spoločnosti zanikla z dôvodu zrušenia spoločnosti súdom a jeho výmazu bez právneho nástupcu, takže pri zániku účasti ENERGOVOD - Slovakia, a. s. ako spoločníka v ENERGOVOD - Slovakia, a. s. neexistoval subjekt, ktorý by mal právo na vyplatenie vyrovnacieho podielu.

8. Podľa krajského súdu, rovnako nie je možné za takýto majetok považovať ani navrhovateľom uvádzaný nárok na náhradu škody zaniknutej obchodnej spoločnosti voči bývalým štatutárnym zástupcom, ktorá škoda mala byť spôsobená porušením povinností členov predstavenstva akciovej spoločnosti. Obchodná spoločnosť ENERGOVOD - Slovakia, a. s. zanikla bez právneho nástupcu, pohľadávka na náhradu škody voči štatutárnym zástupcom touto obchodnou spoločnosťou nikdy uplatnená nebola a takáto pohľadávka nemôže byť považovaná za majetok, ktorý by mohol súdom ustanovený likvidátor v dodatočnej likvidácii speňažiť.

9. Odvolací súd ďalej dospel k záveru, že okresný súd nemohol svojim rozhodnutím odoprieť vecné prejednanie majetkového práva obchodnej spoločnosti ENERGOVOD - Slovakia, a. s. a ani odoprieť tejto spoločnosti ústavné právo vlastníť majetok, pretože uvedená a. s. ako právny subjekt už v čase rozhodnutia okresného súdu neexistovala. Pritom odvolací súd súhlasil s navrhovateľom v tom, že za majetok sa považuje aj pohľadávka ako majetková hodnota. Pohľadávky, ktoré uvádzal navrhovateľ v návrhu, však podľa krajského súdu, nie je možné považovať za majetkové hodnoty, ktoré by mohli byť likvidátorom speňažené. Za pohľadávku, ako majetkové právo, podľa krajského súdu nie je možné považovať také fiktívne pohľadávky, ktoré uvádza navrhovateľ, navyše, ako správne uviedol aj súd prvej inštancie, bez náležitej špecifikácie a vyčíslenia.

10. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, podal navrhovateľ dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že v konaní mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.). Podľa navrhovateľa ďalej napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Navrhovateľ preto žiada, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

11. Navrhovateľ v prvom rade uviedol, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je arbitrárne, nepreskúmateľné a neposkytuje možnosť vyvodit' z akých dôvodov, súd posudzuje pohľadávku na náhradu škody a považuje pohľadávku na vyrovnací podiel za fiktívnu a takú, ktorú nie je možné považovať za majetkovú hodnotu, ktorá by mohla byť likvidátorom speňažená. Navrhovateľ je preto toho názoru, že nedostatočným a nezrozumiteľným odôvodnením napadnutého uznesenia, došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom.

12. Dovolateľ ďalej zdôraznil, že predmetom konania o vykonanie dodatočnej likvidácie, je predovšetkým zistenie, či spoločnosť ENERGOVOD - Slovakia, a.s., ďalší majetok má alebo nie. Navrhovateľ má za to, že ani okresný súd, ani krajský súd, dostatočne a náležite nezistovali, či spoločnosť ENERGOVOD - Slovakia, a.s., má ďalší majetok, a to ani napriek skutočnosti, že na tieto okolnosti v konaní viackrát poukazoval. Dodal, že v majetku spoločnosti ENERGOVOD - Slovakia, a.s., v čase jej výmazu, bol minimálne obchodný podiel v spoločnosti ENERGOVOD - Slovakia, a.s., ktorý predstavuje vklad spoločnosti ENERGOVOD - Slovakia, a.s., do základného imania spoločnosti ENERGOVOD - Slovakia, a.s. vo veľkosti 97% k základnému imaniu tejto spoločnosti. Z uvedeného podľa odvolateľa vyplýva, že spoločnosť ENERGOVOD - Slovakia, a.s., mala ku dňu jej výmazu, preukázateľne majetok v podobe obchodného podielu v spoločnosti ENERGOVOD - Slovakia, a.s. Preto je podľa dovolateľa neprípustné, aby súd bez vykonania akéhokoľvek dokazovania vo vzťahu k otázke zistenia stavu a hodnoty majetku spoločnosti ENERGOVOD - Slovakia, a.s., iba vágne uviedol, že neexistujú majetkové hodnoty, ktoré by mohli byť likvidátorom speňažené, a to aj napriek skutočnosti, že ich v konaní nespochybniteľne preukázal. Týmto má navrhovateľ za to, že ho súdy vylúčili z realizácie jeho procesných práv a pre prípad pochybností ohľadom určenia výšky škody, ho mali súdy vyzvať na doplnenie, resp. vykonať náležité dokazovanie v tomto konaní.

13. Dovolateľ poukázal aj na ustálenú právnu prax, podľa ktorej súd musí nariadiť pojednávanie v prípadoch, v ktorých na základe povinnosti vykonať dokazovanie z úradnej povinnosti (vyšetrovacía zásada), nariadi dokazovanie o skutočnostiach, ktoré sú dôležité a sporné pre rozhodnutie vo veci samej. Preto dovolateľ zhrnul, že konajúce súdy nedostatočne zistili skutkový stav veci a v rozpore s § 120 ods. 2 O. s. p., nevykonali ďalšie dokazovanie a ani nenariadili pojednávanie, pričom nesprávne ustálili, že spoločnosť ENERGOVOD - Slovakia, a.s., nemá ďalší majetok spočívajúci v existencii viacerých pohľadávok, čím podľa názoru navrhovateľa, mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

14. Nesprávne právne posúdenie veci vidí dovolateľ v tom, že spoločnosť ENERGOVOD - Slovakia, a.s., zanikla z dôvodu, že štatutárny orgán si nespĺnil svoju povinnosť riadne a včas uložiť do zbierky listín riadnu individuálnu účtovnú závierku za dve za sebou nasledujúce účtovné obdobia. Dovolateľ dodal, že spoločnosť ENERGOVOD - Slovakia, a.s., v čase jej výmazu z obchodného registra, bola spoločníkom s majetkovou účasťou v spoločnosti ENERGOVOD - Slovakia, a.s. V prípade aplikácie právneho názoru súdu, by bolo nutné ustáliť, že aj napriek existencii tejto majetkovej hodnoty v čase zániku spoločnosti ENERGOVOD - Slovakia, a.s., tento majetok neexistuje a nemôže byť predmetom likvidácie, čo je podľa dovolateľa v rozpore so skutočnosťou. Totiž je bežnou praxou a aj povinnosťou v rámci likvidácie vysporiadať a urovnať majetkové a právne pomery likvidovaného subjektu, a to aj vo vzťahu majetkových účastí likvidovaného subjektu v iných spoločnostiach. Dovolateľ má preto za to, že krajský súd v rozpore s uvedeným konštatoval, že súhlasí so súdom prvej inštancie, podľa ktorého navrhovateľ nepreukázal, že existuje majetok patriaci vymazanej obchodnej spoločnosti ENERGOVOD - Slovakia, a.s., ktorý by mohol byť v dodatočnej likvidácii likvidátorom speňažený. Predmetným rozhodnutím by podľa dovolateľa, bol založený precedens, podľa ktorého by bolo v súlade so zákonom, že pokiaľ by takáto majetková hodnota nebola vysporiadaná, obohatili by sa na úkor navrhovateľa tretie subjekty, t. j. súčasní spoločníci spoločnosti ENERGOVOD - Slovakia, a.s., na ktorých bol prevedený obchodný podiel zaniknutej spoločnosti ENERGOVOD - Slovakia, a.s. Okrem uvedeného, podľa dovolateľa krajský súd zároveň nesprávne uvádza, že v prípade pohľadávky na vyrovnací podiel, ako aj pohľadávky na náhradu škody, ide o fiktívne pohľadávky, ktoré neboli nikdy uplatnené. Krajský súd podľa názoru dovolateľa, pravdepodobne nesprávne stotožňuje vznik pohľadávky s jej splatnosťou. Navrhovateľ zdôraznil, že v súdnom konaní bolo preukázané, že predmetné pohľadávky, ku dňu zániku

spoločnosti ENERGOVOD - Slovakia, s.r.o. existovali, pričom jediným možným spôsobom, ako je možné tieto pohľadávky uplatniť, je nariadenie dodatočnej likvidácie.

15. Preto navrhovateľ požiadal, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil a jeho návrhu v celom rozsahu vyhovel, prípadne napadnuté rozhodnutie spolu s rozhodnutím súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Zároveň si dovolateľ uplatnil náhradu trov konania.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“) v spojení s § 2 ods. 1 a § 396 ods. 5 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok], po zistení, že dovolanie podal včas navrhovateľ zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie navrhovateľa je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému, nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ C. s. p.).

17. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 01.07.2016, t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“), dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 C. s. p. (na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované), a prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 a § 239 O. s. p.

18. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne. V záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha obmedzeniam, resp. podmienkam (čl. 46 ods. 4 v spojení s čl. 51 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Právo na súdnu ochranu sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania. V dovolacom konaní procesné podmienky upravujú ustanovenia § 236 a nasl. O. s. p. (I. ÚS 4/2011).

19. Dovolanie v občianskom súdnom konaní, je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým môže dovolací súd zasiahnuť do už odvolacím súdom právoplatne nastoleného stavu právnej istoty účastníkov konania o predmete konania. Preto dovolanie neslúži na nápravu akýchkoľvek väd prvostupňovej alebo druhostupňovej fázy základného konania, ale len väd, ktorých závažnosť zákonodarca povýšil nad právnu istotu účastníkov konania (I. ÚS 35/2013).

20. Dovolanie možno podať iba, ak to výslovne pripúšťa zákon (§ 236 ods. 1 O. s. p.). Občiansky súdny poriadok upravuje dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý možno podať len proti právoplatným rozhodnutiam odvolacieho súdu výslovne uvedeným v zákone [§ 238 O. s. p. (pokiaľ ide o rozsudok) a § 239 O. s. p. (pokiaľ ide o uznesenie)], alebo len v prípade výskytu zákonom osobitne vymenovaných závažných procesných väd (§ 237 O. s. p.)

21. Dovolaním z dôvodov uvedených v ust. § 237 O. s. p. je možné napadnúť všetky rozhodnutia odvolacieho súdu bez ohľadu na formu rozhodnutia, na jeho obsah alebo na povahu predmetu konania. Prípustnosť dovolania podľa § 237 O. s. p. nie je daná tým, že dovolateľ tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou z väd uvedených v tomto ustanovení. Dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je v tomto prípade prípustné iba vtedy, ak touto vadou rozhodnutie skutočne trpí, t. j. ak sa stali skutočnosťou, v dôsledku ktorých vada vznikla a prejavila sa v rozhodnutí (postupe) odvolacieho súdu. K tomu či rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z väd uvedených v ust. § 237 O. s. p. prihliada dovolací súd nielen na podnet dovolateľa, ale z úradnej povinnosti (§ 242 O. s. p.).

22. V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Prípustnosť dovolania proti uzneseniu upravuje § 239 O. s. p., a to proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a) odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b) odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych

spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. (§ 239 ods. 1 O. s. p.).

23. Podľa § 239 ods. 2 písm. a/ O. s. p., dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b) ide o uznesenie o priznaní (nepriznaní) účinkov cudziemu rozhodnutiu na území Slovenskej republiky.

24. Podľa § 239 ods. 3 O. s. p., ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, súdnych poplatkoch, oslobodení od súdnych poplatkov, prerušení alebo neprerušení konania, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákomom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

25. Dovoláním napadnuté uznesenie nevykazuje znaky žiadneho z rozhodnutí podľa § 239 O. s. p., prípustnosť dovolania preto z uvedených ustanovení nemožno vyvodíť.

26. Dovolací súd sa neobmedzil iba na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné i podľa § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou z uvedených procesných vád (ide o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a rozhodovanie vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát).

27. Navrhovateľ procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ e/, g/ O. s. p., netvrdil a existencia týchto vád nevyšla v dovolacom konaní najavo.

28. S prihliadnutím na obsah dovolania, sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na to, či sa v konaní vyskytli vady podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., tak ako to tvrdí vo svojom dovolaní navrhovateľ, v zmysle ktorého ustanovenia, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

29. Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. sa rozumie taký vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

30. Z obsahu dovolania je zrejmé, že za vady podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., považuje dovolateľ taký postup odvolacieho súdu (ako aj súdu prvej inštancie), ktorý postup sa zakladá na nedostatočnom vykonaní dokazovania, ktorú vadu odvolací súd neodstránil a nenariadil pojednávanie na odvolacom súde. Podľa dovolateľa, ďalej odvolací súd, ako aj súd prvej inštancie, napokon svoje rozhodnutia dostatočne neodôvodnili, čím sú napadnuté rozhodnutia arbitrárne a nepreskúmateľné.

31. K námietke dovolateľa, že dokazovanie bolo podľa jeho názoru súdmi nižších inštancií vykonané nedostatočne, dovolací súd pripomína, že už podľa predchádzajúcej právnej úpravy, nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení strany sporu (a zakladajúcim prípustnosť dovolania), nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R37/1993, R125/1999, R42/1993). Najvyšší

súd Slovenskej republiky aj v rozhodnutí uverejnenom v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 125/1999, dospel k záveru, že ak súd v priebehu konania nevykonal všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. nie je prípustné, lebo to nemožno považovať za odňatie možnosti konať pred súdom. Ani nová právna úprava na podstate uvedeného nič nezmenila.

32. Dovolací súd zdôrazňuje, že na konanie vo veciach právnických osôb, sa zaviedla obligatornosť pojednávania vtedy, ak sú skutkové tvrdenia medzi účastníkmi sporné. Súd však môže nariadiť pojednávanie aj vtedy, ak to považuje za potrebné (ak ide o riešenie právnych otázok). Z uvedeného vyplýva, že na konanie vo veciach právnických osôb, príslušný registrový súd, pojednávanie nariaduje len za výnimočných okolností, keďže konanie na tomto súde prebieha v zásade bez nariadeného pojednávania. Meritórnym rozhodnutím registrového súdu je uznesenie, proti ktorému možno podať odvolanie s tým, že hlavnou formou konania pred odvolacím súdom, je rovnako konanie bez nariadenia pojednávania s poukazom na § 214 ods. 1 O. s. p. (a to nielen v konaní vo veciach právnických osôb). Vzhľadom na uvedené, dovolací súd nemohol vzhliadnuť dovolaciu námietku, týkajúcu sa nenariadenia pojednávania, ako na súde prvej inštancie, tak aj na odvolacom súde, dôvodnou. Preto dovolací súd konštatuje, že postupom odvolacieho súdu, nenariadením pojednávania, nedošlo a ani dôjsť nemohlo vzhľadom na špecifickosť konania vo veci právnickej osoby, k odňatiu možnosti navrhovateľa pred súdom konať v zmysle ust. § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

33. K ostatnej dovolacej námietke navrhovateľa, podľa ktorej nie sú rozhodnutia súdov dostatočne odôvodnené, čím trpia vadou arbitrárnosti, dovolací súd uvádza, že z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (napr. II. ÚS 383/06).

34. Základné právo na súdnu ochranu zohráva v demokratickej spoločnosti natoľko závažnú úlohu, že pri rozhodovaní o podmienkach jeho uplatnenia neprichádza zo strany súdov do úvahy zužujúci výklad a ani také interpretačné postupy pri výklade procesných predpisov, ktorých následkom by mohlo byť jeho neodôvodnené, prípadne svojvoľné obmedzenie alebo odňatie. Konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonnom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvôľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami vrátane ich povinnosti svoje rozhodnutia odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje stranám sporu posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné procesné predpisy a akými úvahami sa riadil pri svojom rozhodovaní o spore. Odôvodnenie rozhodnutí súdov tvorí v tomto smere súčasť spravodlivého súdneho procesu a zodpovedá základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

35. O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak zo strany súdu došlo k takej interpretácii a aplikácii právnej normy, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

36. Dovolací súd preskúmaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu (ako aj súdu prvej inštancie) zistil, že uznesenie odvolacieho súdu spĺňa kritéria pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 167 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 157 ods. 2 O. s. p., tak z formálneho, ako aj obsahového hľadiska, a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľné, neodôvodnené, či zjavne arbitrárne (svojvoľné).

37. Súd prvej inštancie v odôvodnení uznesenia uviedol rozhodujúci skutkový stav, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery pritom dostatočne ozrejmil. Z odôvodnenia uznesenia súdu prvej inštancie nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne

záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

38. Okresný súd Banská Bystrica, po vykonaní dokazovania dospel k záveru, že navrhovateľ nepreukázal relevantné skutočnosti rozhodujúce pre nariadenie dodatočnej likvidácie a jeho návrh zamietol. Odvolací súd konštatoval, že okresný súd dostatočne zistil skutkový stav a zistené skutočnosti, správne právne posúdil, keď návrh dodatočnej likvidácie zaniknutej obchodnej spoločnosti ENERGOVOD - Slovakia, a.s., zamietol.

39. Najvyšší súd Slovenskej republiky, preto dospel k záveru, že skutkové a právne závery odvolacieho súdu, nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a že odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia spĺňa parametre zákonného odôvodnenia. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv navrhovateľa.

40. K ostatnej námietke dovolateľa, ktorou namietal nesprávne právne posúdenie nariadenia dodatočnej likvidácie, dovolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci, je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce použil správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vadách konania podľa § 237 ods. 1 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Posúdenie, či súdy (ne)použili správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretovali alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodili (ne)správne právne závery, by tak prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné. O taký prípad v prejednávanej veci, nejde.

41. So zreteľom na vyššie uvedené, preto dovolací súd dovolanie navrhovateľa, proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu podľa § 447 písm. c/ C. s. p. ako procesne neprípustné odmietol bez toho, aby sa mohol zaoberať dôvodnosťou dovolania.

42. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.